पुनः स परमद्युतिः। दत्त्वा च तपतां श्रेष्ठो दिवमाचक्रमे ततः। दृष्ट्वा कुमारं जातं सा वार्ष्णेयी दीनमानसा। एकाग्रं चिन्तयामास किं कृत्वा सुकृतं भवेत्। गूहमानापचारं सा बन्धुपक्षभयात्तदा। उत्ससर्ज्ज कुमारं तं जले कुन्ती महाबलम्"।

युधिष्ठिरादुत्पत्तिस्तत्रैव १२२।१२३ अ० यथा

"एवमुक्ता ततः कुन्ती पाण्डुं परपुरञ्जयम्। प्रत्युवाच वरारोहा भर्त्तुः प्रियहिते रता। पितृवेश्मन्यहं बाला नियुक्ताऽतिथिपूजने। उग्रं पर्य्यचरन्तत्र ब्राह्मणं शंसितव्रतम्। निगूढनिश्चयं धर्म्मे यन्तं दुर्वाससं विदुः। तमहं शंसितात्मानं सर्वयत्नैरतोषयम्। स मेऽभिचारसंयुक्तमाचष्ट भगवान् वरम्। मन्त्रन्त्विमञ्च मे प्रादादब्रवीच्चैव मामिदम्। यं यं देवं त्वमेतेन मन्त्रेणावाहयिष्यसि। अकामो वा सकामो वा वशं ते समुपैष्यति। तस्य तस्य प्रसादात्ते राज्ञि! पुत्रो भविष्यति। इत्युक्ताहं तदा तेन पितृवेश्मनि भारत!। ब्राह्मणस्य वचस्तथ्यं तस्य कालोऽयमागतः। अनुज्ञाता त्वया देवमाह्वयेयमहं नृप!। तेन मन्त्रेण राजर्षे! यथा स्यान्नौ प्रजा हिता। आवाहयामि कं देवं ब्रूहि सत्यवतांवर!। त्वत्तोऽनुज्ञाप्रतीक्षां मां विद्ध्यस्मिन् कर्म्मणि स्थिताम्। पाण्डुरुवाच। अद्यैव त्वं वरारोहे! प्रयतस्व यथाविधि। धर्म्ममावाहय शुभे! स हि देवेषु पुण्यभाक्। अधर्म्मेण न नो धर्म्मः संयुज्येत कथञ्चन। लोकश्चायं वरारोहे! धर्म्मोऽयमिति मन्यते। धार्म्मिकश्च कुरूणां स भविष्यति न संशयः। धर्म्मेण चापि दत्तस्य नाधर्म्मे रंस्यते मनः। तस्माद्धर्म्मं पुरस्कृत्य नियता त्वं शुचिस्मिते!। उपचाराभिचाराभ्यां धर्म्ममावाहयस्व वै। वैशम्पायन उवाच। सा तथोक्ता तथेत्युक्त्वा तेन भर्त्रा वराङ्गना। अभिवाद्याभ्यनुज्ञाता प्रदक्षिणमवर्त्तत"। "संवत्सरधृते गर्भे गान्धार्य्या जनमेजय। आह्वयामास वै कुन्ती गर्भार्थे धर्म्ममच्युतम्। सा बलिं त्वरिता देवी धर्म्मायोपजहाव ह। जजाप विधिवज्जप्यं दत्तं दुर्व्वाससा पुरा। आजगाम ततो देवो धर्म्मो मन्त्रबलात्ततः। विमाने सूर्य्यसङ्काशे कुन्ती यत्र जपस्थिता। विहस्य तां ततो ब्रूयाः कुन्ति! किन्ते ददाम्यहम्। सा तं विहस्यमानापि पुत्रं देह्यब्रवीदिदम्। संयुक्ता सा हि धर्म्मेण योगमूर्त्तिधरेण ह। लेभे पुत्रं वरारोहा सर्व्वप्राणभृतां हितम्। ऐन्द्रे (ज्येष्ठाभे) चन्द्रसमायुक्ते सहूर्त्तेऽभिजितेऽष्टमे। दिवामध्यगते सूर्य्ये तिथौ पूर्णेऽतिपूजिते। समृद्धयशसं कुन्ती सुषाव प्रवरं सुतम्। जातमात्रे सुते तस्मिन् वागुवाचाशरीरिणी। एष धर्म्मभृतां श्रेष्ठो भविष्यति नरोत्तमः। विक्रान्तः सत्यवाक् चैव राजा पृथ्व्यां भविष्यति। युधिष्ठिर इति ख्यातः पाण्डोः प्रथमजः सुतः। भविता प्रथितो राजा त्रिषु लोकेषु विश्रुतः। यशसा तेजसा चैव वृत्तेन च समन्वितः। धार्म्मिकं तं सुतं लब्ध्वा पाण्डुस्तां पुनरब्रवीत्। प्राहुः क्षत्रं बलज्येष्ठं बलश्रेष्ठं सुतं वृणु। ततस्तथोक्ता भर्त्रा तु वायुमेवाजुहाव सा। ततस्तामागतो वायुर्मृगारूढो महाबलः। किन्ते कुन्ति! ददाम्यद्य ब्रूहि यत्ते हृदि स्थितम्। सा सलज्जा विहस्याह पुत्रं देहि सुरोत्तम!। बलवन्तं महाकायं सर्व्वदर्पप्रभञ्जनम्। तस्माज्जज्ञे महाबाहुर्भीमो भीमपराक्रमः। तमप्यतिबलं जातं वागुवाचाशरीरिणी। सर्व्वेषां बलिनां श्रेष्ठो जातोऽयमिति भारत। इदमत्यद्भुतं चासीज्जातमात्रे वृकोदरे। यदङ्कात् पतितो मातुः शिलां गात्रैरचूर्णयत्। कुन्ती व्याघ्रभयोद्विग्ना सहसोत्पतिता किल। नान्वबुध्यत संसुप्तमुत्सङ्गे स्वे वृकोदरम्। ततः स वज्रसङ्घातः कुमारो न्यपतद्गिरौ। पतता तेन शतधा शिला गात्रैर्विचूर्णिता। तां शिलां चूर्णितां दृष्ट्वा पाण्डुर्व्विस्मयमागतः। यस्मिन्नहनि भीमस्तु जज्ञे भरतसत्तम!। दुर्य्योधनोऽपि तत्रैव प्रजज्ञे वसुधाधिप!। जाते वृकोदरे पाण्डुरिदं भूयोऽन्वचिन्तयत्। कथं नु मे वरः पुत्रो लोकश्रेष्ठो भवेदिति। दैवे पुरुषकारे च लोकोऽयं सम्प्रतिष्ठितः। तत्र दैवन्तु विधिना कालयुक्तेन लभ्यते। इन्द्रो हि राजा देवानां प्रधान इति नः श्रुतम्। अप्रमेयबलोत्साहो वीर्य्यवानमितद्युतिः। सन्तोषयित्वा तपसा पुत्रं लप्स्ये महाबलम्। यं दास्यति स मे पुत्रं स वरीयान् भविष्यति। अमानुषान्मानुषांश्च संग्रामे स हनिष्यति। कर्म्मणा मनसा वाचा तस्मात्तप्स्ये महत्तपः। ततः पाण्डुर्महाराजो मन्त्रयित्वा महर्षिभिः। दिदेश कुन्त्याः कौरव्यो व्रतं संवत्सरं शुभम्। आत्मना च महाबाहुरेकपादस्थितोऽभवत्। उग्रं स तप आस्थाय परमेण समाधिना। आरिराधयिषुर्द्देवं त्रिदशानां तमीश्वरम्। भार्य्यया सह धर्म्मात्मा पर्य्यतप्यत भारत!। तन्तु कालेन